

LES LLETRES

JOAN MARAGALL, per *Alfons Maseres*.

Maragall o el Poeta. Tota la vida de Maragall es mou sota els signes nobilissims de la Poesia. Si de ben infant s'exaltava davant uns santets de plom i un altaret de cartró, juguines per a ésser mogudes quietament i silenciosament, a cinquanta-un anys mor pronunciant: "Déu meu, quina mort més dolça!"

Entre l'èxtasi i la dolça mort de Maragall hi ha tota una vida de Poeta.

Esta vida és narrada per Alfons Maseres en un volum de la Col·lecció Popular Barcino. La ploma del biògraf s'adiu magníficament amb la vida i l'obra de Maragall. Maseres és un poeta amarat de cogitacions. La prosa de la biografia és densa i el pensament és clar. Cap aspecte vital maragallià no és deixat de banda. Però, sobretot, està el del Poeta i el del Patriota. Este doble aspecte, literari i catalanesc, o siga l'aspecte més pur de la personalitat de Maragall, el més interessant, indubtablement, és el que la posteritat imposarà sense escrúpols ni reserves.

Maragall, d'infant, era ja d'una gran sensibilitat. El seu pare el destinava a la indústria i al comerç, però ell féu derivar la seua vida vers les lletres. La seua sensibilitat el féu poeta i escriví els primers poemes d'amagat, com d'amagat llegí literatura, la romàntica. "Entre el Codi Civil i el *Werther*, de Goethe —escriví Maseres—, el jove estudiant ja havia triat de temps", i el dia del seu casament els amics li ofrenaven l'edició dels primers poemes.

I Maragall serà el poeta, el periodista, l'assagista que tots coneixeu. En morir Verdaguer, la glòria de la poesia passa a mans de Maragall. Si Verdaguer havia escrit un llenguatge camperol, el llenguatge de Maragall és el de la ciutat. La literatura, amb açò, fa un gran guany, puix que entra el dialecte barceloní a formar part de la llengua literària. Però, poeta sincer, cantarà el camp i les coses del camp i produirà poemes bellíssims com *La vaca cega*, escrita a Sant Joan de les Abadesses, i les *Pirenenques*.

I és que Maragall troba la pròpia catalanitat en posar-se en contacte amb el

camp. Ell que de jove escriví —escriví i trencà més tard— poemes en castellà, predica després l'exaltació de les llengües populars en *Elogi de la paraula*. La seua teoria de la "paraula viva" és, al mateix temps que l'exposició del seu credo estètic ("la inspiració és com un estat de gràcia que el poeta no ha de torbar per res"), la manifestació de la seua profun-

da racialitat. ("¿Hi ha alguna cosa exterior que vinga més de dret de l'esperit que el parlar? Els que naturalment s'entenen per fora, és que són tots uns per dintre.")

La vida de Maragall és ben exemplar. Conèixer-la és convenient. L'obra de Maragall s'ajusta perfectament a la seua vida. Sinceritat! No renunciament! Heus ací les columnes que recolzen la vida i l'obra de Joan Maragall.

CARLES SALVADOR

